

Politik Bilim

Umutlanabilir miyiz?

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; hagoker@ttmail.com

**Başlıktaki soru çoğumuzun kafasında...
Benim verebildiğim yanıt altı ay önceki gibi...
Bilmem, katılır mısınız?**

“Erdoğan’ın engellenebilmesi, tasavvurundaki ‘Vizyon 2023’e, kurmayı düşlediği devlete itirazı olanlara bağlıdır. Prof. Dr. Metin Durgut’un, 1990’lı yılların sonlarına doğru, Türkiye’nin de, diğer ülkeler gibi kendi geleceğine ilişkin bir öngörüsü olması gerektiğini savunurken kullandığı bir özdeyişi vardı: ‘Kendilerinin öngörüsü olmayanlar başkalarının öngörüsünü yaşamaya mahkûmdurlar.’

“Erdoğan’ın bir gelecek öngörüsü var. Bu öngörü, gerçekte, bir başka ülkenin Türkiye ile ilgili bir öngörüsü müdür; yoksa Erdoğan’ın kendi öngörüsü o ülkenin öngörüsüyle üst üste çakıştığı için mi Erdoğan bugün Türkiye’nin başındadır; bunun tartışmasına girmeyeceğiz. Ama görmemiz gereken acı gerçek şudur ki, Erdoğan’ın Vizyon 2023’üne itirazı olanların kendi ‘Vizyon 2023’leri’ -kendi gelecek öngörülerini- yoktur. Böyle bir öngörüsü olmayanlar ya Erdoğan’ın gelecek öngörüsünü ya da bu öngörü mevcut iktidar blokunun stratejik müttefiki ABD açısından geçerliliğini yitirdiği noktada, o ‘müttefikin’ bir başka öngörü seçeneğini yaşamaya mahkûmdurlar.

“Ortada hiç mi bir umut ışığı yok? Sandık başına gidildiğinde toplumsal akıl ya da ‘sağduyu’ galip gelir mi? Ne yazık ki bu konuda toplumumuzun karnesi pek umut verici değildir. Toplumumuz, 1982’de yapılan referandumda, demokratik, toplumsal, siyasî hakları çok gerilere çeken 12 Eylül Anayasası’na %92,7 oranında evet oyu vermiştir. Darbenin üzerinden altı yıl geçtikten sonra, 12 Eylül döneminde konan siyasî yasakların kaldırılmasına, 1987 referandumunda kıl payıyla (%50,16) evet diyebilmiştir. 2010 referandumunda da, asıl amacı yargı erkini, yürütme erkine, dolayısıyla da mevcut iktidar blokunun siyasî-ideolojik çizgisine bağımlı hâle getirmek olan anayasa değişikliklerine %57,88 oranında evet demiştir.

“Bizim gerçeğimize işaret eden bu yüzdelere, toplumun önemli bir kesiminin oluş[turul]muş değer yargularıyla, deneyimleriyle, kültür düzeyiyle ilintilidir. O kesimde, günlük çıkarlarla iktidardaki güç odağı arasında kurulan bağlantının çok ciddî bir belirleyici olduğu da yadsınamaz. Onun için, çözüm toplumun ‘sağduyusuna’ havale edilmeden önce gerçekten o ‘sağduyu’ var mıdır; varsa harekete geçirme yönünde ne yapılıyor, ona bakmak gerekir.

“Öyle bir sağduyu, en azından belli bir kesimde var gibidir. Özümstedikleri bugünkü yaşam biçimlerini lâik Cumhuriyet’e borçlu olanlar; akıl yolunu izleyenler; kadınıyla erkeğiyle eşit ve özgürce yaşamak, torunlarına, çocuklarına aydınlık bir gelecek, onuruyla yaşayan bir ülke bırakmak isteyenler hareketlenmişlerdir. Gelecek endişesi yüz binleri bir araya getirmiş, harekete geçirmiştir. Hareketin ana motifi, kendiliğindenliktir. ‘Kendiliğindenlik’ önemlidir; ancak, ana motifin bu olduğu bir hareketin doğru hedefe oturabilmesi, sapmaya uğramaması ve harekete geçenlerin istedikleri sonucu alabilmeleri için, örgütlü bir harekete dönüşmesi ve bir siyasî önder yaratması ya da bir siyasî önderliğin bu harekete sahip çıkarak kendisini kabûl ettirmesi şarttır. Hangi siyasî geleneğe gelirsek gelelim, bizim kültürümüzde siyasî öndere biçilen çok yüksek bir değer ve benimsediğimiz siyasî hareketin güç kazanmasında belirleyici bir rolü vardır. Siyasî kültürümüzün doğasında bu vardır...

“Türkiye Cumhuriyeti tarihinin bu kritik kesitinde, zamanın yeniden ileriye doğru işlemeye başlaması, Ortadoğu coğrafyasında lâik bir cumhuriyet yaratma başarısını gösterenlerin mirasına sahip çıkılabilmesine; bu mirasa sahip çıkanların kararlılığına, verecekleri mücadelenin sürekliliğine ve örgütlenebilme yeteneklerine bağlıdır. Ve elbette, bu örgütle(n)mede başı çekecek siyasî gücün/siyasî önderin basiretine ve vaat edeceği geleceğin, kendi ‘Vizyon 2023’ünün inandırıcılığına...” (“Yaratıcılık ve Yenilikçiliğin Kültürel Kökenleri ve Bizim Toplumumuz”, www.inovasyon.org; 31.12.2012, s. 297-98).

CBT. 14 Haziran 2013